

❖ امیرمؤمنان علی (ع) دوران قبل از اسلام اینگونه یاد می‌کند:

الف - ... ملتها در خوابی عمیق فرورفته و فتنه و فساد، جهان را فراگرفته بود، رشته‌ها از هم گسیخته و آتش جنگ، زبانه می‌کشید.

ب - مردم آن زمانه، مذاهب پراکنده و خواسته‌های متناقض و روش‌های متفاوت داشتند برخی خدا را شبیه سایر مخلوقات می‌دانستند و برخی نیز غیر او را پرستش می‌کردند.

ج - مردم از شیطان اطاعت می‌کردند و در راه او گام برمی‌داشتند، علم‌های شیطان توسط این مردم به حکومت درآمده ...

د- شما مردم در آن زمان بدترین کیش و آیین را داشتید، در میان سنگ‌های سخت و مارهای زهرآلود زندگی می‌کردید، آب تیره می‌نوشیدید، ... بت‌ها در میان شما جای دست و گناه، شما را فرا گرفته بود.

❖ بسیاری از مردم، داشتن دختر را ننگ می‌شمردند و وقتی به آن‌ها خبر می‌دادند که خداوند دختری به آن‌ها بخشیده، خشمگین می‌شدند ...

❖ خارج از شبه جزیره عربستان:

- خسروپرویز، پادشاه ایران در زمان طلوع اسلام خود را آدمی فناپذیر از میان خدایان و خدایی بسیار جلیل و در میان مردمان می‌شمرد.

دین و زندگی ۳

- در پادشاهی ساسانی حدود یک درصد کل جمعیت آن روز ایران، همه چیز را در اختیار داشتند و بقیه مردم چون بردگان از حقوق اولیه و اساسی خویش محروم بودند.

- امپراتوری روم با استبداد اداره می‌شد و مسیحیت تحریف شده را دستاویز حکومت خود قرار داده بود، تبعیض‌های نژادی، انحطاط اخلاقی و جنگ‌های پی‌درپی و طولانی مدت، این امپراتوری را به افول کشانده بود.

◇ رسول خدا (ص) آمد تا با همکاری و تلاش و همراهی مردم مقدمات تمدنی بر پایه معیارهای الهی و دینی را بنا کند.

◇ پیامبر همواره جامعه را نسبت به عظمت مسئولیت‌های بزرگشان آگاه می‌کرد و گاه با شدت به آنان هشدار می‌داد.

◇ خداوند در آیه (فاستقم كما امرت و من تاب معك و لا تطغوا انّه بما تعملون بصیر) از پیامبر اکرم (ص) می‌خواهد که نه تنها خودش، بلکه جامعه را برای برقراری جامعه توحیدی و تمدن اسلامی بر پایداری و استقامت در راه دعوت کند و به چنین مرحله‌ای از آمادگی برساند.